

BIJLAGE

Bijlage nr. 1

Begrippenkader bij het collegebesluit nr. 20152016-0442 van 25 maart 2016 houdende de uitvoering van de verordening nr. 15-06 houdende het ondersteunen van sociaal-cultureel werk en praktijken

---

I. ALGEMENE BEPALINGEN

In collegebesluit nr. 20152016-0442 wordt verstaan onder:

1° de verordening: de verordening nr. 15-06 van 25 februari 2016 houdende het ondersteunen van sociaal-cultureel werk en praktijken.

2° lokaal sociaal-cultureel werk: een vereniging, afdeling of kern, zijnde een duurzame organisatie van vrijwilligers die verantwoordelijkheid opnemen voor de bestuurlijke en inhoudelijke werking en die binnen de grenzen van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad op een lokaal of bovenlokaal niveau actief is.

3° regionaal sociaal-cultureel werk: een netwerk dat minstens twaalf op basis van de verordening gesubsidieerde lokale verenigingen, kernen of afdelingen overkoepelt in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

4° bijzonder sociaal-cultureel werk: organisatie gericht op de sociaal-culturele kernfuncties die in opdracht van de VGC bepaalde opdrachten uitvoert. De opdrachten worden omschreven in een overeenkomst of convenant.

5° erkend sociaal-cultureel werk: sociaal-cultureel werk dat op basis van de verordening nr. 15-06 erkend wordt.

6° startende vereniging: een regionale of bijzondere vereniging die niet 5 jaar ononderbroken erkend is als dusdanig of niet de voorbije 5 jaar minstens 12 erkende en gesubsidieerde afdelingen overkoepelde.

7° duurzame vereniging: een regionale of bijzondere vereniging die minstens 5 jaar ononderbroken erkend is als dusdanig of de voorbije 5 jaar minstens 12 erkende en gesubsidieerde afdelingen overkoepelde.

8° beleidsplanperiode: vijfjaarlijkse periode. De eerste beleidsplanperiode loopt van 1 januari 2016 tot 31 december 2020.

9° open activiteiten: een zelf ontwikkeld en/of georganiseerd aanbod dat voldoende tijd vooraf openbaar is aangekondigd en waaraan in principe iedereen kan deelnemen.

10° kwetsbaarheidsvergoeding: toelage die wordt toegekend aan regionale verenigingen gelinkt aan landelijke koepelverenigingen die over een te kleine financiële basis beschikken en dus te kwetsbaar zijn om een volwaardige en duurzame werking in het tweetalige gebied Brussels-hoofdstad uit te bouwen.

11° kwantiteitsvergoeding: toelage die wordt toegekend aan regionale verenigingen die een ruim aantal verenigingen, afdelingen of kernen overkoepelen.

12° amateurkunst: (de combinatie van) de meest uiteenlopende kunstvormen tot uiting gebracht door artistieke expressie. De amateurkunstenaar geeft betekenis aan z'n werk en beoogt artistieke kwaliteit. Amateurkunst brengt mensen samen, geeft vorm en inhoud aan de interactie en relaties tussen mensen, draagt bij tot groeps- en gemeenschapsvorming en geeft kleur aan de samenleving. Amateurkunst creëert een leeromgeving en is een natuurlijke voedingsbodem voor het verwerven van kennis, vaardigheden (artistieke en sociale) en competenties. Amateurkunst voedt de identiteit, leidt tot zelfontplooiing en kritische reflectie.

13° amateurkunstpraktijken: handelingen, activiteiten of reeksen van activiteiten die vertrekken vanuit een kunstzinnig-artistiek opzet en die zich situeren in de individuele of collectieve vrijetijdsbesteding van de kunstbeoefenaar.

14° Zinnema: de vzw Vlaams Huis voor Amateurkunsten in Brussel.

15° project: hetzij activiteiten van het sociaal-cultureel werk die niet behoren tot de normale of regelmatige werking en beperkt zijn in tijd; hetzij praktijken van minder geformaliseerde initiatieven die zich op minstens één van de sociaal-culturele kernfuncties enten en waarbij de deelnemers niet enkel participant maar ook vormgever zijn.

16° projectaanvraag: administratief dossier van een projectvoorstel met de beschrijving, planning en begroting van de geplande activiteiten.

17° de werkgroep Sociaal-Cultureel Werk: adviescommissie die samengesteld is door en advies verschaft aan het bevoegde collegelid inzake sociaal-cultureel werk.

18° de administratie: de dienst die binnen de administratie van het College van de VGC instaat voor de uitvoering van het beleid sociaal-cultureel werk.

II. CRITERIA VOOR LOKALE VERENIGINGEN

Het bedrag van de subsidie aan lokale verenigingen hangt af van de meerwaarde die hun werking biedt aan de stad. Die meerwaarde wordt bepaald door de activiteiten te toetsen aan volgende criteria:

❖ **ontspanning, ontmoeting en ontplooiing**

De hoekstenen van sociaal-cultureel werk en dus het basiscriterium voor erkenning en subsidiëring. Dit criterium vat alle activiteiten van sociaal-culturele, cultuurspreidende, maatschappelijk activerende, gemeenschapsvormende en/of vormende aard.

Indicator: de organisatie van minstens 3 'open' sociaal-culturele activiteiten. 'Open' activiteiten zijn een zelf ontwikkeld en/of georganiseerd aanbod dat voldoende tijd vooraf openbaar is aangekondigd en waaraan ieder persoon vrijwillig kan deelnemen. 'Sociaal-culturele activiteiten' zijn alle activiteiten die ontstaan uit de toepassing van de sociaal-culturele methodiek en die dus ontspanning, ontmoeting en ontplooiing tot doel hebben.

❖ drempelverlagend / openheid

Van de sector wordt verwacht dat die een afspiegeling van de samenleving is en zich dus actief inzet om een zo breed mogelijk publiek, inclusief specifieke doelgroepen, te betrekken. Een brede en uitnodigende communicatie, uiteraard in het Nederlands maar ook in andere talen wijst op inspanningen om een breed publiek te bereiken. Activiteiten die opvallen door hun drempelverlagend werken en/of zich richten tot een specifieke doelgroep met als doel het sociale weefsel te verstevigen vallen onder dit criterium. Voorbeelden van die specifieke doelgroepen zijn etnisch-culturele minderheden, mensen in armoede, ouderen, nieuwkomers, ... Op basis van dit criterium kunnen meerdere punten toegekend worden (bijvoorbeeld voor een werking die zich zowel tot etnisch-culturele minderheden als tot ouderen richt of voor communicatie op maat).

Indicator: Niet het aantal bereikte doelgroepen is belangrijk, maar wel de openheid van het aanbod. De aard van de aankondigingen is een indicatie voor de openheid van de activiteit. Zo kan het doel om bepaalde groepen te betrekken uitdrukkelijk blijken uit de aankondiging, het taalgebruik,... Een samenwerking met verenigingen voor mensen in armoede of het hanteren van sterk verlaagde tarieven zijn aanwijzingen dat een activiteit zich (ook) richt tot mensen in armoede. De diversiteit van hun publiek of ledenbestand is uitdrukkelijk geen indicator. Aangezien het niet de bedoeling is om deelnemers aan activiteiten op welke manier ook te registreren, is een resultaatmeting uitgesloten.

❖ Innovatief en participatief

Inspelen op de stedelijke dynamiek betekent dat verenigingen gestimuleerd worden om te vernieuwen en te experimenteren. Vertrekkend vanuit een specifieke vraag vanuit de stad en haar bewoners. Het ontwikkelen van praktijken in de hoop dat die een aantoonbare rol spelen in de innovatie van de samenleving, maar ook activiteiten die origineel en/of vernieuwend zijn qua aanpak of methodiek, die de eigen cocon overschrijden of tot doel hebben een breder publiek aan te trekken voldoen aan dit criterium.

Indicator: Activiteiten waaruit blijkt dat de vereniging maatschappelijke trends en tendensen oppikt en daarmee aan de slag gaat. Maar ook de vaststelling dat de vereniging nieuwe samenwerkingen zoekt, herbront, haar werking bijstuurt om relevant te blijven en/of een nieuw publiek te bereiken.

❖ verbindend

Actief samenwerken: samen een inhoudelijk traject uitstippelen en uitvoeren waardoor de werking van de betrokken verenigingen of organisaties minstens tijdelijk verbonden wordt, is de focus van dit criterium. Op basis van dit criterium kunnen meerdere sterren worden toegekend: hoe verder de tijdelijke partners in principe uit mekaar staan, hoe hoger er wordt gescoord.

Indicator: Activiteiten die aantoonbaar van bij aanvang door verschillende partners worden uitgewerkt en uitgevoerd. Minder voor de hand liggende samenwerkingen worden hoger gequoteerd.

❖ kwantiteit / spreiding

Verenigingen met een frequent regelmatig aanbod of die uitzonderlijk veel activiteiten organiseren, voldoen aan dit criterium. Op basis van dit criterium kunnen meerdere sterren worden toegekend: 1 voor regelmaat, 1 voor kwantiteit en 1 voor de combinatie van beide.

Indicator: een regelmatig vast aanbod (wekelijkse bijeenkomsten) en/of minstens het dubbel aantal activiteiten dan gemiddeld organiseren.

❖ creërend

DIY! Zelf een tentoonstelling opzetten wordt hoger gequoteerd dan een tentoonstelling bezoeken.

Indicator: eigen georganiseerd aanbod, gerealiseerd door inzet van vrijwilligers.

❖ maatschappelijk activerend

Activiteiten met inhoud, waaruit een maatschappelijk engagement en/of sociale actie blijkt, die richting geven aan het samenleven in een democratische, solidaire en duurzame samenleving met respect voor het anders zijn, verdienen een extra punt.

Indicator: sensibiliserende activiteiten met het oog op maatschappelijke verandering voldoen aan dit criterium.

III. CRITERIA VOOR REGIONALE VERENIGINGEN

De adviescommissie evalueert de beleidsplannen van het regionaal sociaal-cultureel werk op basis van volgende criteria:

❖ De wijze waarop de lokale verenigingen, kernen of afdelingen ondersteund worden.

Hoe ondersteunt de koepelvereniging haar lokale afdelingen of kernen? Hoe evolueert het afdelingswerk (groeit het, krimpt het, welke moeilijkheden of opportuniteiten worden lokaal gesignaleerd en hoe wordt daar mee omgegaan,...)? Hoe wordt omgegaan met vrijwilligers?

❖ De mate waarin het sociaal-cultureel werk een bijdrage levert aan de uitbouw van het sociaal weefsel, de gemeenschapsopbouw, culturele ontplooiing en/of maatschappelijke activering.

Worden verbindingen gelegd vanuit verschillende doeloriëntaties: samenwerking of coöperatie, netwerking, kennisdeling,... en dit over grenzen van taal, beleidsdomein of sector heen? Wordt ingezet op duurzame kruisbestuivingen tussen diverse groepen en stedelijke netwerken van burgers? Hoe verhoudt de regionale vereniging zich tot de 'urban family'?

❖ De mate waarin het sociaal-cultureel werk aanwezig is in en participeert aan de alledaagse leefwereld van (een deel van) de stadsbewoners en hen actief uitnodigt om via haar activiteiten persoonlijke competenties te versterken, eventuele sociale kwetsbaarheid te verlichten of de onderlinge verhoudingen te verbeteren.

Zie criteria voor lokale verenigingen.

❖ de mate waarin het sociaal-cultureel werk de stedelijke dynamiek vat en dus open staat voor vernieuwing, experimenten,...

Brussel is een fascinerende stad. De hybride smeltkroes die Brussel vandaag is, beschikt over een haast onuitputtelijk sociaal en cultureel potentieel. Binnen de context van verjonging en verkleuring van de bevolking, de toenemende ongelijkheid en de complexiteit ligt de uitdaging om dit potentieel ook echt te benutten in functie van een leefbare en aangename stad. Hoe pakt de regionale vereniging dit zelf aan en op welke manier worden de lokale afdelingen gemotiveerd of aangestuurd om hierop in te zetten?

- ❖ de mate waarin verbindend werken gestimuleerd wordt vanuit verschillende deoriëntaties: samenwerking of coöperatie, netwerking, kennisdeling,... en dit over grenzen van taal, beleidsdomein of sector heen.

Netwerkvorming is bruggen bouwen, elkaar voeden en samenwerken. Ook verenigingen kunnen meer uit Brussel halen en er aan teruggeven wanneer ze elkaar kennen, expertise uitwisselen, activiteiten en ideeën afstemmen, elkaars infrastructuur delen,... Gebeurt dit al (hoe, met wie,...) of worden er plannen gesmeed?

- ❖ de openheid van het aanbod.

Zie criteria voor lokale verenigingen.

- ❖ de mate waarin de deelnemer vorm geeft aan het aanbod van sociaal-cultureel werk.

Eigen aan de sociaal-culturele benadering is dat de deelnemer niet enkel participant maar ook vormgever is. Hoe wordt dit geconcretiseerd?

- ❖ de mate waarin positieve houding tegenover het Nederlands in een meertalige omgeving ondersteund en gestimuleerd wordt.

In het officieel tweetalige Brussels hoofdstedelijk gewest worden zeer veel verschillende talen gesproken. Die rijkdom van talen en culturen is een troef en een positieve kracht in de grootstad. De meertaligheid biedt kansen maar ook uitdagingen. Niet in het minst het stimuleren van een positieve houding tegenover het Nederlands. Maar ook een open houding aannemen zonder in te boeten op de eigenheid. Hoe pakt de regionale vereniging dit aan?

De collegeleden,

Bianca DEBAETS

Pascal SMET

Guy VANHENGEL